

Pievienotās vērtības nodoklis (nodokļa piemērošana saistībā ar preču piegādi un pakalpojumu sniegšanu)

Publicēts: 05.10.2022.

Atjaunināts: 28.05.2025.

Jautājumu kategorija

PVN

Kā norādīt PVN deklarācijā elektroenerģijas iegādi no trešās valsts nodokļa maksātāja, kuram nav piešķirts Latvijas PVN individuālais identifikācijas numurs, gadījumā, kad PVN valsts budžetā maksā elektroenerģijas saņēmējs? [↗](#)

Atbilde

Elektroenerģijas piegādi nodokļa maksātājam, izpildoties atšķirīgiem nosacījumiem nosaka Pievienotās vērtības nodokļa likuma 15. pants.

Ja izpildās Pievienotās vērtības nodokļa likuma 15. panta pirmās daļas nosacījumi, tad elektroenerģijas piegādes vieta ir nodokļa maksātāja – preču saņēmēja saimnieciskās darbības mītnes vieta vai pastāvīgās iestādes atrašanās vieta. Savukārt, ja neizpildās Pievienotās vērtības nodokļa likuma 15. panta pirmās daļas nosacījumi, tad elektroenerģijas piegādes vieta ir vieta, kur saņēmējs šo elektroenerģiju faktiski patērē.

Tātad, iegādājoties no trešās valsts nodokļa maksātāja elektroenerģiju, elektroenerģijas iegādes vieta, atbilstoši Pievienotās vērtības nodokļa likuma 15. panta pirmajai vai otrajai daļai, ir iekšzeme. Līdz ar to nodokļa maksātājam, ievērojot Pievienotās vērtības nodokļa likuma 91. panta otrās daļas 1. punktā nosacījumus, no saņemtajā nodokļa rēķinā norādītās darījuma vērtības ir jāaprēķina PVN, piemērojot PVN standartlikmi 21 procenta apmērā.

Ministru kabineta 2013. gada 15. janvāra noteikumos Nr. 40 "Noteikumi par pievienotās vērtības nodokļa deklarācijām" nav tieši atrunāts, kā deklarēt šādu elektroenerģijas iegādi. Līdz grozījumu veikšanai Pievienotās vērtības nodokļa likumā un minētajos noteikumos, iesakām saņemtās elektroenerģijas vērtību norādīt PVN deklarācijas 50. rinda, aprēķināto PVN par saņemto elektroenerģiju 55. un 64. rindā, kad saņemta elektroenerģija un nodokļa rēķins vai veikts avansa maksājums saskaņā ar saņemto avansa nodokļa rēķinu. Gadījumā, ja prece (elektroenerģija) netiks izmantota savu ar nodokli apliekamu darījumu veikšanai, tad aprēķināto PVN jāuzrāda arī PVN deklarācijas 66. rindā. Informācija par darījumu ir jānorāda PVN deklarācijas pielikuma PVN 1 I daļā.

Vai Pievienotās vērtības nodokļa likuma 43.1 pants ir jāpiemēro preču transporta pakalpojumu sniedzējiem?

Atbilde

Saskaņā ar Pievienotās vērtības nodokļa likuma 1.panta 20.punktu preču piegāde ir darījums, kas izpaužas kā īpašuma tiesību uz lietu nodošana citai personai. Tādējādi Pievienotās vērtības nodokļa likumā termins preču piegāde neapzīmē preču transportēšanu, bet gan darījumu, kura ietvaros mainās īpašumtiesības uz precī. Līdz ar to Pievienotās vērtības nodokļa likuma 43.¹ pantā “Nodokļa 0 procentu likmes piemērošana darījumu ķēdē”, ietvertais regulējums par PVN 0 procentu likmes piemērošanu preču piegādēm ir attiecināms tikai uz preču piegādes darījumiem, t.i., tādiem, kuru ietvaros mainās īpašumtiesības uz precī (atsavināšanu), savukārt tikai atsevišķi sniegtajiem preču transportēšanas pakalpojumiem minētā panta nosacījumi nav piemērojami.

Vai kuģa aģents kuģa īpašniekam izrakstīto krastaprūpes rēķinu var izmantot par PVN rēķinu?

Atbilde:

Ja kuģa aģents vēlas krastaprūpes rēķinu izmantot par PVN rēķinu, tad tajā jābūt norādītiem visiem Pievienotās vērtības nodokļa likuma 125.pantā noteiktajiem rekvizītiem un informācijai par savu sniegto pakalpojumu.

Kāda PVN likme ir piemērojama sniegtajam kuģa aģenta pakalpojumam trešās valsts kuģu kompānijai, kāda atsauce ir jānorāda nodokļa rēķinā, ja kuģa aģenta rīcībā nav informācija, ka minētā kuģa kompānija ir PVN vai līdzīga nodokļa maksātājs?

Atbilde:

Pakalpojuma sniegšanas vieta ir nosakāma atbilstoši Pievienotās vērtības nodokļa likuma 19.panta pirmajai daļai un tā ir trešā valsts. Tādējādi kuģa aģents šajā gadījumā sniegtajam kuģa aģenta pakalpojumam PVN nepiemēro.

Par sniegto kuģa aģenta pakalpojumu kuģu kompānijai izrakstītajā nodokļa rēķinā ir jānorāda atsauce uz direktīvas [2006/112/EK](#) par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu 44.pantu.

Vai kuģa aģents var savā PVN deklarācijā uzrādīt trešo personu piegādātās preces un sniegtos pakalpojumus kuģim?

Atbilde:

Pievienotās vērtības nodokļa likuma 1.panta 26.punkts nosaka, ka starpnieks ir nodokļa maksātājs, kurš piedalās pakalpojumu sniegšanā vai preču piegādē, nekļūstot par šo preču īpašnieku vai faktisko pakalpojumu sniedzēju, lai īstenotu citu personu intereses pakalpojumu sniegšanas vai preču piegādes darījumos. Starpnieks izraksta nodokļa rēķinu un saņem atlīdzību tikai par savu sniegto starpniecības pakalpojumu.

Saskaņā ar Pievienotās vērtības nodokļa likuma 34.panta sesto daļu starpniecības pakalpojuma ar nodokli apliekamā vērtība ir starpniecības atlīdzība.

Pamatojoties uz minēto, kuģa aģentam PVN deklarācijā ir jāuzrāda tikai savs kuģa aģenta sniegtais pakalpojums.

Savukārt trešo personu kuģim sniegtie pakalpojumi un veiktās preču piegādes, iesniedzēja deklarācijā nav uzrādāmas, jo trešo personu piegādāto preču un sniegto pakalpojumu saņēmējs ir kuģa īpašnieks.

Vai kuģa aģentam ir tiesības savā PVN deklarācijā veikt priekšnodokļa atskaitījumus par no citām personām saņemtajām precēm un pakalpojumiem kuģa vajadzībām?

Atbilde:

Pievienotās vērtības nodokļa likuma 92.panta pirmās daļas 1.punktā noteikts, ja iegādātās preces un saņemtie pakalpojumi ir izmantoti ar nodokli apliekamu darījumu nodrošināšanai vai tādu citās valstīs veiktu darījumu nodrošināšanai, kuri būtu apliekami ar nodokli, ja tie tiktu veikti iekšzemē, priekšnodoklis ir no citiem reģistrētiem nodokļa maksātājiem saņemtajos nodokļa rēķinos norādītās nodokļa summas par iegādātajām precēm un saņemtajiem pakalpojumiem.

Ievērojot minēto, kuģa aģentam ir tiesības veikt priekšnodokļa atskaitījumus tikai par tām iegādātajām precēm un saņemtajiem pakalpojumiem, kas tiek izmantotas sava sniegtā kuģa aģenta pakalpojuma nodrošināšanai.

Savukārt par trešo personu piegādātajām precēm un sniegtajiem pakalpojumiem kuģa īpašniekam nav tiesību veikt priekšnodokļa atskaitījumus, jo kuģa aģents nav šo preču un pakalpojumu saņēmējs.

Vai jāreģistrējas Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā, nododot par atlīdzību personām lietošanā nekustamo īpašumu (piemēram, dzīvokli), informāciju par šo pieejamo nekustamo īpašumu izvietojot Booking.com,

Jautājums:

Vai jāreģistrējas Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā, nododot par atlīdzību personām lietošanā nekustamo īpašumu (piemēram, dzīvokli), informāciju par šo pieejamo nekustamo īpašumu izvietojot Booking.com, Airbnb.com un tamlīdzīgas platformās?

Atbilde:

Personai, kas veic saimniecisko darbību (tai skaitā gūstot ienākumu no nekustamā īpašuma, par ko tiek maksāts 10 procentu iedzīvotāju ienākuma nodoklis, paziņojot Valsts ieņēmumu dienestam par neregistrējamo saimniecisko darbību), saņemot pakalpojumu, kura sniegšanas vietu nosaka saskaņā ar Pievienotās vērtības nodokļa likuma 19.panta pirmo daļu, no cita Eiropas Savienības dalībvalsts nodokļa maksātāja vai trešās valsts vai trešās teritorijas nodokļa maksātāja, kas neveic saimniecisko darbību iekšzemē, jāreģistrējas Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā pirms šī pakalpojuma saņemšanas. Minētais attiecas arī, ja tiek plānots izvietot informāciju par nekustamo īpašumu (dzīvokli, viesu māju, atpūtas namu, kempingu, pirtiņu u.c.) Booking.com, Airbnb.com un tamlīdzīgā cita Eiropas Savienības dalībvalsts nodokļa maksātāja vai trešās valsts vai trešās teritorijas nodokļa maksātāja, kas neveic saimniecisko darbību iekšzemē, platformā, caur kuru interesentiem iespējams veikt rezervāciju.

<https://www.vid.gov.lv/lv/biezak-uzdotie-jautajumi-katalogs/pievienotas-vertibas-nodoklis-nodokla-piemerosana-saistiba-ar-precu-piegadi-un-pakalpojumu-sniegsanu>